

# GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:  
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:  
Joi si Duminica.

Pretulu abonamentului:  
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni  
2 fl. 50 cr. — Tiera esterne 12 fl. pe unu anu seu  
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:  
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:  
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.  
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-  
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se  
retrimitu.

Nr. 87.

Joi, 30 Octobre 11 Novembre

1880.

## Brasiovu 29 Octobre/10 Novembre.

Tóte mergu pēna la unu timpu. Si guvernulu ungurescu a mai dus'o, cumu a dus'o, pēna acuma cu apucaturi parlamentare, cu pressiuni si terorizari, cu imprumuturi si cu urcarea impositeloru, inese de aci incolo nu mai póte merge nici asia. Deficitulu si miseria din tíera a luat un nesce dimensiuni ingrozitóre si partidele parlamentare nu mai potu se insiele lumea cu programe bombastice, cu promisiuni seci si cu arangiarea vr'unei noue comedii fusiunistice.

Insusi poporulu maghiaru s'a saturatu de spectacululu ce i'lu ofera joculu partideloru maghiare din parlamentu. La 1875 inca mai erau multi mesne credietori, cari asteptau dela fusiunea de atunci nesce rezultate extraordinare, astadi inese se vedu numai c'unu singuru rezultat: dările urcate si deficitulu ingrozitoriu, care pretinde noue jertfe, mai mari si mai grele cá cele de pēna acuma. Fația de acestu resultat trebue sē se recorésca si capetele cele mai infierbentate ale patriotiloru privilegiati de pe „globulu maghiaru.“

Desamagirea cea mai amara de-o parte si orgoliulu nationalu fara margini de alta parte, au produsu la Maghiari o stare psihica, care nu-i mai lasa sē calculeze multu si-i impinge cu-o putere magica in bráciele partidei extreme Kossuthiane, pentru cá numai principiile acestei partide le mai potu oferi o noua basa, in care se 'si radime sperantiele sanguinice pentru viitoriu. Kossuthianii sunt decisi a rumpe firulu tiesutu de Deakisti si Tisaisi dela 1867 incóce si a incepe o noua tiesatura pe-o nou stateva (resboiu), ei dicu: déca tóte mergu asia de reu caus'a e dualismulu, josu dér' cu dualismulu, se proclamamu uniunea personala, independentia absoluta, cáci pēna candu Ungaria nu se va desface de Vien'a, nu póte fi scapare pentru ea.

Bolnavulu candu vede, cá leacurile ce 'i se dau nu-i mai folosescu acusa pe mediculu care l'a căutatu si chiama unu altu medicu cá se-i dé alte leacuri. In starea acést'a se afla astadi poporulu maghiaru, elu cere nu numai alti ministri, dér' si altu sistem si fiindu-cá nu póte renunția la pasiunea-i inascuta, de a domni exclusivu fara multa munca si fara abuegare, trairdu „in dulci jubilo“, cauta schimbarea sistemului intr'o schimbare a forme de statu. Nu spele enorme, ce se facu pentru a satisfacere orgoliulu nationalu alu Maghiariloru, sunt caus'a, cá deficitulu statului cresce pe facare anu in modu inspaimautatoriu, ci legatur'a cu Austri'a, invoielile dela 1867 si 1878, dualismulu, póta vi'na la tóte neajunsele, de cari suferu Ungaria. Nici unu Maghiaru „adeveratu“ nu se gandescu adi la aceea, cá statulu ar' poté face mare economia prin reducerea armatei honvediloru si a celeilalte armate de functiunari, cari au inundatu tíer'a cá locustele. Maghiarii imputau odinóra Romaniloru, cá loru le-ar' trebui numai posturi, ei bine, Maghiariloru nu le ajungu functiunile, ce le póte dá statulu maghiaru, ei bucorosu ar' face cá numerulu loru se fia indoitu de mare, pentru cá le place se traiésca bine, fara a munci multu si o asemenea vieatia ofera adi unu postu de Dómne ajuta in Ungaria.

Adeveratulu „magyar ember“ nu se póte gandi adi la asemeni reduceri, cari ar' face cá vieati'a din Ungaria se devina cu totul prosaica, elu voiesce se cheltuiésca mai departe miliónele fara se aiba inese deficitu. Lucru de totu dificilu! Inese ce nu se póte intemplá in diu'a de astadi? O asemenea minune astépta Maghiarii dela partid'a stangei extreme, candu va veni la guvernulu. Cine scie déca nu cumva cu ocaziunea seperarei Ungariei de Austri'a i va succede dioru Helfy-Madarász de a escamotá deficitulu asia cá se remana la Austri'a?

Destulu atátu, cá prospectele „Independentiloru“ devinu din tíi in tíi mai bune. Unulu din corifeii opozitiunei moderate br. Ludovicu Simonyi esindu din sinulu partid'e si din alu dietei a intrebuintiatu ocaziunea de a dá Kossuthianiloru testimoniulu, cá ei ar' i chiaru capabili de a guverná. Br. Simonyi dupa ce a aratatu cá partid'a „opozitiunei moderate“ se afla in stadiulu discompunerei a mai disu, cá déca stang'a extrema ar' veni la guvernulu, mamlucii majoritatii ar' trece toti in taber'a ei.

E clara dér' situatiunea presenta parlamentara din Budapest'a. Pe maicitate o mai tiene sub comand'a lui Tisza numa osulu de rosu ce i l'a aruncatu pe cátu timpu a mai poté róde la elu; opozitiunea moderata est in deplina dissolutiune, unii membri ai ei se voru alaturá la stang'a extrema, altii voru mai incercá póte o fusiune. Solidara si plina de poere este numai partid'a Kossuthianiloru si sianseb cele mai mari le are program'a ei. Deja o parte mare a aristocratiei maghiare din Ardélu s'a jusu in serviciulu acestei partide. Ce voru folosi ér' silintiele ce si le dá Tisza si Andrassy penru fusiune? Poporulu voiesce ceva nou si ceva iou 'i mai potu oferi numai Kossuthianii.

## Cronic'a evenimenteloru politice.

Baronulu Ludovicu Simonyi, unulu din corifeii „opozitiunei moderate“ maghiare, s'a saturatu de regimulu lui Tisza si de parlamentarismulu de astadi atátu de multu, inátu, spre cea mai mare surprindere a soiloru sei de principiu si-a depusu mandatulu de deputatu si s'a otaritu a se retrage in vieati'a privata „pentu multu timpu.“ Cu densulu a mai esitu din snulu partid'e „opozitiunei intrunite“ si Franciscu Beniczky.

Ludovicu Simonyi a motivatu depunerea mandatului seu de deputatu intr'o scrisóre adresata alegătoriloru sei. Elu aasa pe regimulu lui Tisza, cá a facutu mare pressiune la alegerile dietali si condamna ocuparea Bosniei. Dupa aceea se incerca a dovedi cu cifre, cá patulu economicu dela 1878 este mai nefavorabilu pntu Ungaria cá celu dela 1867. Tarif'a vamala autonóma apera industri'a austriaca contra celei germane, in detrimentulu Ungariei. Situatiunea financiara a tíerei e de totu apesatória. Simonyi se eme, cá Ungaria prin deficitele ei permanente is' va perde totu creditulu; atunci nu-i remane alta decâtu de a arenda monopolurile si a tipari la note de statu, ceea ce ar' fi sinonimu cu bancrotulu statului. Ce se atinge de reform'a administrativa, elu considera sistemulu numirei functiuniloru inca de si mai periculosu, de cátu celu de fația cáci printr'insulu guvernulu si-ar' asigurá numai maioritatea, care votéza totu ce voiesce elu. Vin'a situatiunei actuale este a maioritatii, dér' si opozitiunea moderata póta vin'a, cáci din caus'a neintielgeriloru in sinulu ei, nu s'a potutu grup'a in timpu de 4 ani, spre a formá o partida compacta.

Cu totul alta — dauge Simonyi — este positiunea stangei extreme, in sinulu careia domnesce concordia. Elu crede, cá acést'a partida e capabila de a guverná, cáci ea nu este anti-dinastica (?) si voiesce a-si realisá program'a pe cale legala; „Independentii“ ar' mai intri si in puçina tocméla, candu ar' fi se vina la guvernulu. (!) Déca stang'a extrem'a ar' veni la guvernulu, maioritatea actuala, probabila cá se va intovarasu cu ea, desi adi sustiene, cá nu e apta de a guverná. In fine se róga br. Simonyi de alegătorii sei se-i concéda a se retrage la odihna dupa o indelunga, obosatória activitate; elu voiesce a se retrage — nu pentru totdeun'a, dér' pentru lungu timpu, cáci nu voiesce a mai fi membrulu unui parlamentu, a carui maioritate duce patri'a in perire.

Pre candu Simonyi 'si iea remasu buna dela partida si dela dieta, dela care nu se mai astépta la nici unu bine, deputatii cari nu facu parte din nici-o partida, adeca remasitiele din partid'a deakiana de „gloriósa“ aducere aminte, se adunara intr'o conferentia la „Regele Ungariei“ presidata de Bittò, spre a se consultá asupra celorlu ce ar' fi de facutu, cá sē se salveze ide'a fusiunei si asupra atitudinei, ce voru avé se-o observe in desbaterea budgetara.

In siedinti'a de Luni (8 Nov.) a camerei ungare avú locu discussiunea asupra pactului ungaro-croatu. Dupa referentulu Falk, a vorbitu deputatulu serbu Polit in contra primirei pactului, pretindendu, cá banulu croatu se fia independentu de ministeriulu ungurescu. Dupa ce i-a respunsu Tisza a vorbitu Carolu Eötvös in numele stangei extreme si puse intrebarea, cá de ce se mai sustiena Ungaria unu pactu, care este atátu de onerosu pentru ea cá si pentru Croati'a; elu si soçii sei de principiu nu primescu pactulu si mai bine ar' voi se lase, cá Croati'a se fia cu totul independenta si pe langa asigurarea intereselor tierii, se intrerupa cu ea or-ce comuniune, decâtu cá se sustiéna si mai departe legatur'a de astadi si ur'a in contra maghiarismului se prinda in Croati'a totu mai mari radacini, pe contulu baniloru unguresci. Si Helfy accentuá in discursulu seu, cá Ungaria se nu sacrifice milióne numai pentru aceea, „cá in locu de recunóscere si reciprocitate fratiésca sē seceramu ura.“ In fine s'a incinsu o polemica intre Irányi si Polit si punendu-se apoi proiectulu pactului ungaro-croatu la votu s'a primitu cu maioritate de voturi.

„Independentii“ au intr'o privintia dreptu, mai bine e a portá unu resbelu pe fația de cátu unulu in ascunsu. Croatii agitéza actualminte in ascunsu in contra Maghiariloru si vice-versa, ear', spre a-si asigurá interesele dilei posturile de-o parte si voturile dietale de alta, se incheia unu pactu si se declare in modu oficialu bun'a intielegere intre ambele popóre. De ce acést'a comedia, aut-aut! Domni Eötvös-Helfy déca ar' ajunge la cârma, si-ar' castigá in casulu celu mai reu unu merit mare prin aceea, cá ar' provocá o grabni'a solutiune a cestiuniloru si ar' sci astfelu si unii si altii la ce sē se astepte.

Foi'a oficiala serbéca „Videlo“ publica o multime de telegrame din diferitele orasie ale Serbiei, din Radujevaz, Zaiclar, Uzica, Kladovo, Vranja, Rasc'a si Nisi, in cari se dá expresiune bucuriei asupra cá derei cabinetulu lui Ristici. In Zaiclar s'a facutu iluminatiune si poporulu a strigatu „Se traiésca dreptulu! se traiésca principele si noulu ministeriu!“ Principele asemene a primitu multe depesie, prin care felicita cá a facutu finitu guvernulu i a supritoriu de pēna acuma. Ni se pare, cá acést'a miscare este comandata de susu si are unu caracteru mai multu oficialu. Noii ministri ar' voi se 'si faca pucina popularitate, dér' greiescu déca credu, cá acést'a o voru cástiga-o acusandu ministeriulu trecut. Mai multu póte se contribue la popularitatea loru conditiunea ce se dice ca ar' fi pus'o principelui inainte de a primi functiunile, adeca: modificarea constitutiunei cu scopu de a face cá toti membrii Scupcinei se fia alesu de cátra poporu si se nu fia numiti cea mai mare parte de cátra principe. — Intr'aceea Scupcinea s'a dissolvatu si alegerile pentru reinoirea ei sunt ficsate pe 30 Novembre a. c.

Diarului „Times“ din Londra i se scrie dela Bucuresci cá deja cele mai multe poteri ar' fi consentitu la ante-proiectulu austriacu asupra regularei navigatiunei pe Dunarea de josu. Nu ne vine a crede cá acést'a s'a potutu intemplá neconditiunatu; in deosebi nu este de crediutu cá maioritatea poteriloru va primi „votulu prepon-

deranta" alu Austriei. Acelasiu diaru afla, ca ministrulu B o e r e s u pregatesce o „carte verde“, care va contine corespondentiele diplomatice si va fi prezentata camereloru.

Guvernulu francesu urmaza cu executarea decreteloru din Martiu in contra calugariloru diferiteloru ordine din tiéra. In Havre alungarea Dominicaniloru a intimpinatu unu obstaculu, care a duratu trei ore. Nici unu lacatusiu n'a cutezatu se deschida portalulu monastirei, pena nu se aduse unu lacatusiu strainu. In Amiens unu clericalu a trasu cu revolverulu. In Tours la Oblati trebuira se sparga 15 usi. In Angers monastirea era incungiuurata de gendarmeria si de infanteria si cavaleria. Capucinii trageau clopotulu de alarma, in fine episcopulu Freppel si Capucinii fura siliti a parasi monastirea. In Besançon poporulu adunatu in monastire s'a opusu eu tenacitate, cu mare greu s'au potutu sparge usile. Se facura mai multe arestari.

Guvernulu parisianu in urm'a atatoru impotriviri a datu ordinu, ca se nu se mai sparga portile monastiriloru, ci aceste se fia blocate. Astfelu monastirea premonstratensiloru la Tarascon, situata pe unu delu afara din orasiu si incungiuurata de unu zidu grosu, a fost blocatu de trei batalione de infanteria si de unu escadronu de cavaleria. Trupele au ocupatu si pitarii monastirei, in care se inchisera cu calugarii vreo 2000 de omeni. Premonstratensii au protestatu in contra blocadei, inse sub-prefectulu le-a respunsu, ca guvernulu, deca va fi de lipsa, e decisu a continua blocada si o luna intréga. Calugarii in urm'a acést'a au datu drumulu celoru ce nu apartineau monastirei si paru a fi decisu a resiste mai multu timpu, caci posedu victualii de ajunsu.

Decretele din Martiu pretindeau dela congregatiuni, ca se cera dela guvernulu a tōrisatiune a de a functiuna mai departe. Congregatiunile voieau se de numai o simpla declaratiune, nu voieau se se supuna formalu legiloru. Acést'a implicá unu felu de despretuire a guvernului si de aceea s'a pretinsu supunere neconditiunata. Numai dupa ce calugarii n'au voitu nicidecum satisfice, legei s'a procesu la alungarea loru.

Intr'o scrisore adresata cardinalului si arhiepiscopului Guibert din Paris, Pap'a a laudatu pe episcopu, ca apera congregatiunile religioase. Elu dá espressiune parerei sale de reu, ca guvernulu n'a primitu declaratiunea congregatiuniloru si crede, ca trebuie se protesteze si se apere institutiunile si drepturile biserice, spera inse, ca cu concursulu episcopiloru si cu ajutorulu lui Dumnedieu va sustiené concordia intre poporulu chrestinu, episcopi si capulu biserice. — Desi acestu protestu este forte moderatu, a contribuitu forte multu la resistinta obstinata din urma a calugariloru.

Decretele din Martiu s'au executatu in Francia a fačia de 300 monastiri cu 5000 de calugari. Cātu despre ordinele femeiesci nerecunoscute guvernulu a decisu a le crutiá pe aceste. Dintre calugari voru fi crutiati numai Carthesiani si Trappistii; ordinele celoru d'antai numera in totalu 400, ale celoru din urma 1500 calugari si sunt impartite in 20 de departamente.

In Itali'a s'a serbatu dilele aceste o serbatore maréa. La 3 Novembre, aniversarea luptei dela Mentano, s'a inauguratu in Milanu monumentulu luptatoriloru pentru unitatea italiana. Betranulu luptatoriu Garibaldi, desi, dupa asertiunea mediciloru, suferu in mare gradu de artrita (reuma), asa, ca semte dorerile cele mai mari la cea mai mica estindere, totusi a caletoritu si elu la Milanu, ca se fia de fačia la inaugurarea monumentulu. Se dice ca spre alu dá josu din trasura inaintea otelului si spre alu poté redicá din ea asia, ca se nu semtia mari doreri, a fost de lipsa a rupe o bucata din trasura. Numai câte odata ochii i schintieza plini de focu ca odinora si atunci Garibaldi póte se vorbesca mai fluentu. La inaugurarea monumentulu in piati'a Marta multimea ilu primi cu cele mai entusiastice aclamari. La serbare sosi si o deputatiune a democratiloru francesi, cu Rochefort, Blanqui s.a. in frunte. Municipiulu dela Milanu a fostu representatu prin Sindiculu Conte Bellinzaghi si prin intréga „Giunta“. Cortegiulu a fost salutat cu fanfare si cu innulu lui Garibaldi. Delegatii tuturor societatiiloru de lucratori incungiuurau monumentulu, plecandu stégurile loru inaintea lui. S'a cantatu si „Marseillais'a“. Intre strigarile frenetice de „Viva Itali'a!“ „Viva Garibaldi“, se audieau si strigate de „Viva la republica!“ Rochefort a tēnutu unu discursu fulmi-

nantu in contra Clericaliloru pledandu pentru unirea democratiei italiene si francesc. Blanqui a vorbitu in acelasiu sensu. Ginerele lui Garibaldi, Canzio, a pledatu pentru sufragiulu universalu. — Intr'aceea in biseric'a dela „Santa Mana Segreta“ se tēnu unu parastasu pentru soldati papali cadiuti la Mentana in lupt'a cu Garibaldianii. (Aci au fost batuti Garibaldianii de cātra trupele papale la 1867 cu ajutorulu trupeloru francesc.)

Representatii poporulu din Grecia au respunsu la discursulu tronului. In adres'a de respunsu camer'a multiamesc poterioru pentru medilocirea loru in cestiunea fruntariiloru turco-grece. Ea nu se indiesce, ca tractatulu dela Berlin va fi pe deplinu executatu, si cātu pentru medilócele de executiun, in ce privesc pe Grecia, ele voru fi principalulu obiectu alu desbateriloru camerei. Adres'a adauge: „Armat'a trebuie se remana sub drapele ca se-i ajunga tint'a, care e stabilirea nóuei ordine de lucruri in provinciile, cari s'au adjudecatu Greciei de cātra Europ'a.“ — Guvernulu grecescu negotieza contractarea unui imprumutu de 190 milioane in strainatate. Comanduros va cere dela camera creditulu necessariu pentru a poté tēné armat'a pe pecioru de resbelu pena la 31 Decembre 1881.

Insarcinatu cu afacerile Bulgariei la Constantinopolu a esprimat d-lu Tissot, ambasadorulu Franéiei, parerea s'a de reu personala pentru in-sult'a facuta vice-consulatulu Franéiei din Varn'a. D. Tissot observandu, ca vice-consululu din Varn'a e subordinatu consululu generalu din Sofi'a, a sfatuitu pe guvernulu bulgaru se esprime menora'a parere de reu vice-consululu, in modu oficial, prin prefectulu din Varn'a.

#### Inaltu ordinu de di

catra trupele de la Tiganesco si Romanu.

Ostasi! Concentrarile si taberile de instructie sunt, asta-di, principalulu midlocu de a desvoltá si de a dá tarie numerelor trupe ce organizati'a militara cere de a pun in actiune, Printr'insele numai siefii superiori, le tōta trépt'a, invétia a cunósce si a avé de arópe, in mana, trupele ce comanda, si earasi printr'insele trup'a dobendesce increderea si cohesiunea trebuintioasa si castiga prin contactulu dilnicu, dagostea siefloru, meniti a-o conduce la indeplinirea datoriiloru sale catra Patria.

Ostasi din taberile Tiganesco si Romanu!

Ati avutu ocaziune se ve convingeti in-si-ve de rezultatele dobendite in acestu anu; si mai cu séma voi dorobanti si calarasi cari de si organizati numai semi-permanentu, ati sciutu, cu tōte aceste, prin revn'a si silinti'a ce ati aratatu, a ve infatisia intocmai ca trupele cele vechi, ati doveditu, ca temelia puterei nóstre armate este pusa, si ca tier'a póte compta pe inaitutiile sale militare.

Inainte dér' pe acésta cale, si Eu voiu fi pururea mandru de a fi in capulu vostru, precum am simtitu cea mai viu satisfactiune constatandu in persóna, la diferite exercitiuri, marsiuri si manevre, adeveratulu progresu realizatu, prin silintiele vóstre.

Esprimu dér' siefloru si trupeloru domnesc'a Mea multiamire pentru zēlu si devotamentulu ce au desfasiuratu.

Datu in Iasi, la 21 Octobru 1880.

Carolu.

#### Deschiderea Sinodului in Bucuresci.

La deschiderea sesiunii de tōmna a S. Sinodu L. P. S. Sa Metropolitulu Primatu alu Romaniei Calinicu a pronuntiatu urmatoriulu discursu:

„Prea santiti! Deschidendu-se sesiunea de toamna a St. Sinodu, sunt prea fericitu a Me afla in midloculu fratiei vóstre, si ca presiedinte alu acestui sacru corpu, a ve atrage luarea aminte asupra laboriosulu campu de activitate, ce ne presinta, in interesulu biserice nóstre. Doue cestiuni mari avemu de resolvatu, si care ar' fi de doritu se se resolve in acésta sesiune: aceea a retiparirii cartiloru de servirea de Dumnedieu, cu caractere strabune, si aceea a organizari se minariiloru, dupa cerintiele actuale ale timpulu si dupa impregiurările de fačia ale biserice.“

„La cele mai multe biserici lipsescu in cea mai mare parte cartile servirea de Dumnedieu; este de

ca mai imperioasa trebuintia se preintempnamu, aceasta lipsa; dér' a mai permite retiparirea unor asemenea carti óra-si cu caractere straine, ar' si in pagub'a nóstra nationala si chiaru in detrimentulu biserice, caci astadi suntem lipsiti mai in totulu de preoti, cantareti si citeti, cari se póte citi curentu pe cartile vechi, si prin scóle nu se invetia nici cum pe carti imprimate cu litere straine. Apoi, mai este forte simtita astadi necesitatea de a se face si óre-cari mici corectiuni acestoru carti, macar' in privinti'a stilului.“

„Despre cestiunea seminariiloru voiu dice unu mai atata, ca fiacare din noi trebuie se fia convinsu ca, in secolulu de lumini, in care traimu, biseric'a singura a remasu inderetu atatu cu unele institutiuni si fórme, cari, dupa natur'a loru potu fi susceptibile de óre-cari modificari, fara a atinge intru nimic fondulu, si mai alesu biseric'a a remasu inderetu cu clerulu ei. Preoimea are trebuintia de mai multa lumina, ca se póta respunde datoriloru sale in midloculu poporulu ce merge rapede cātra civilizare. Dér' asemene lumina este departe de a o poté capeta in seminariile nóstre actuale si mai alesu in cele numai cu 8 clase. Aicea candidatii de preoti nu capeta de cātu numai nese notiuni din tōte, si le lipsescu de totulu, ceea ce este mai principalu, ceea ce este sufletulu institutiei divine a preotiei, studiulu santei Scripturi. Veti recunósce, sunt siguru, prea santiloru si ibiti frati intru Christosu, ca de nimic'a nu este mai strainu astadi preotulu, ca de sant'a Scriptura, dupa care datoresce a invetia, mantui si fortifica pe altii. Mai adaugendu-se lips'a totala de educatiune bisericesca, pe care candidatii de preotia n'o pota capeta de cātu in institute bisericesci, nu cá esteri, ci numai cá interni.“

„Din sesiunea trecuta ati alesu comisiuni cari se se ocupe cu elaborarea de proiecte in ambele dóue priviri. Asemenea proiecte urmeaza a fi discutate in aceasta sesiune: se va face credu acésta. Datori'a mea inse este de a ve roga, si a ve roga cu staruintia, ca se nu mai lasamu neresolvate aceste cestiuni, de la cari, am curagiu a o declara, ca atēna totu viitoriulu santei nóstre biserice. Fia ca Domnulu nostru Isusu Christosu se ne ajute ca atatu aceste cestiuni cātu si cele-lalte, ce se voru presenta, se le resolvamu in folosulu si prosperarea santei Sale biserice. Amin.“

De langa Bradu, 2 Novembre 1880.

Astadi 2 Novembre st. n. a fostu alegerea celoru 9 reprezentanti in adunarea comitatensu a comitatulu Huniadórei, aici in Bradu, in localitatele d-lui pretore romanu, Simeonu Piso. La acést'a alegere au convenitu comunele, din notariatulu Bradului, Mihaleniiloru, si-a Bucesiului. Vótanti au fostu aprópe numai romani curati, maghiari abia vre-o 6 insi. Cine déra potea se mai dubiteze, ca voru esi din urna numai romani curati, candu si pretorele e romanu? Cu tōte aceste inse se intempla contrariulu. Dlu pretoru, care si pena acum a jucatu totu doi bani in trei pungi, astadata a aruncatu masc'a ce-o purtá, si ne-a datu se intielegemu noi romanii, ca densulu e in stare se faca, ce nu si-ar' fi permisu nici odata unu ungru . . . .

Cu cateva dile mai inainte de alegere inteligenti'a, ce-o mai avemu pre aici, conveni asupra celoru 9 persone — romani — pre cari voiau se aléga. Alegatori au primitu combinatiunea facuta, si fiacare alegatoriu 'si avea siedul'a sa de votare. Pretorele inse, mare mamelucu alu celoru din fruntea comitatulu si mare complimentatoriu, chiaru a celui din urma ungru i-si puse in cugetu, si voiea se-si realizeze planulu, mavetiú dupa jndecat'a densulu, ca se se aléga in numerulu celoru noue (9) si jidanulu avutu: Bildhauer, din Deva, ungrulu incarnatu: Hollay Imre totu de acolo, si Vilmos S. din Bradu. Spre acestu scopu si esoperá, ca alegatorii, diu notariatulu Bucesiului, impreuna cu notariulu, se puna in siedulele loru pre susunumintele 3 persóne. S'au mai impartitu siedule de aceste si printre alti ómeni, alegatori. Dér' ce se vedi, sermanii ómeni, venindu la Bradu, si spunenduli-se cine e scrisu in siedulele loru le rupsera, si primira altele romanesci. Cu aceste se presentara pe la 9 óre la alegere.

Acum se incepe spectacululu. Bietulu pretore, dupa ce s'au adunatu ómenii in curtea densulu, se facu politianu si luá dela fiacare omu siedul'a, ce aveá, ear' pre multi i-a cautatu prin busunarie, amenintiandu-i, ca trebuie se-i de siedulele.

Desamagirea 'i fu amara. Dnulu Piso nu vediu in siedule pe favoritiu sei. Ce era acum

de facutu? Unu Pasia nu se cugeta multu, ca-ci elu tôte se potu. Siedulele luete s'au dusu in casa, unde dnulu Piso prin agentii sei incepù corecturele. Pre Bildhauer nu l'a mai pusu in siedule, dera a pusu pre Hollaky si Vilmos. Alogororii, informati despre acést'a, disera, cà nu primescu siedule ca astfelu de individi. Vediendu d. Piso, cà asia nu merge tréb'a, sacrificà pe idolu seu, pre H. si puse in siedule, de nou coresse, pre Vilmos S. si Pietsch A. germanu. Cu astfelu de siedule esindu afara intre amenintiari, le impartii la ómeni, cari nu erau liberi a esi din curte. Inse ómenii primira de nou siedule romanesce. Periclu totu mai erá. Deja erá la 11 óre si jumetate, acun se incepù votarea. D-lu Piso, isi luà refugiu la subjedele orasiului Bradu, ilu puse langa sine, in usia, si pre candu dnulu pretore dá siedul'a omului, pre atunci, subjedele, cà una adeveratu haiducu, petrece pre omu pèna la urna, cà se nu puna in ea alta siedula, decátu numai cea data de blagoslovit'a mana a pretorelui. Sub astfelu de terorismu miserabilu, cu mari greutati, dlu Piso a se su din urna unu unguru si unu neamtii; — ceilalti 7 membri esira romani.

Dupa ce am descriu alegerea, fia-mi permis u a intrebá, unde au fostu preotii, unde au fostu invetiatorii si alta inteligentia? Nu au potutu, se chiamo pe dnulu pretore la ordine? In casu de nereusita se-lu fia lasatu pe d. pretore singuru? Ore pèna unde vomu merge cu indiferentismulu nostru, óre pèna candu vomu lasá cá poporulu se fia sicanatu de ómeni, de calibrulu D-nului P.? Ore nu ne este ertatu intre marginile legei a apera poporulu, de cei ce cu nerusinare abuséza de drepturile loru precum face d. P.? In urma voiu intreba pe d. P. fiu de protopopu romanu, nutritu cu prescura romanésca, crescutu in seminariulu din Sibiu, óre in puterea careia legi ai luatu D-ta siedulele dela ómeni, cà se le coregi? Ce scopu ai ajunsu alegèndu pre dd. V. si P.? Nu ti-a ajunsu, cà ai incercatu a face scóle comunali? Nu vedi D-t'a cà dilele pretoriloru romani — suntu din gratia! Celu puçinu fa-te renegatu si atunci vei fi de unu calibru cu Moldovanu Gergely, te vomu cunoşce mai bine. Almintrea poti fi securu, cà ast'a ti va fi ultim'a victoria. Alta-data te vomu scí infrená, intre marginile legei. D-nulu subjude, si jude din Bradu, óre nu-si aducu aminte, cà romanii i-a alesu pre ei? Ne pare reu vediendu-i mameluci pretoriani.

Preotulu.

### Din Albumulu Macedo-Romanu.

Intre multele scrieri escelente, ce le contine acestu Album se distingu si urmatótele rânduri ingenioşe scrise de istoriculu **B. P. Hasdeu**:

„Ungurii asigura cà Romanii sunt veneticii in „Dacia lui Traianu, trecutú acolo de peste Dunare; Grecii pretindu, din contra, cà Romanii sunt straini in Dacia lui Aurelianu, venitú acolo din regiunea „Carpatiloru. Ungurii ne impingu spre sudu; Grecii ne tramitu la nordu. Lasandu-i se discute „controvers'a genetica, Romanulu stà bine in fiptu in ambele Dacie.“

### Decisiunile ultimei adunari a Asociatiunei.

Spre completarea raporturilor publicate in Nrii 61 si 63 ai „Gaz. Trans.“ din anulu curentu asupra adunarei generale a „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu,“ tinenta la Turd'a in vér'a trecuta, publicamu adi din processulu verbalu, ce l'amu primitu dela onor. comitetu din Sibiu, urmatoriulu estrasu privitoriu la decisiunile mai insemnate ale acelei adunari:

Siedinti'a II dela 8 Augustu.

... XVI. Se pune la ordinea dilei: raportulu comisiunei pentru propuneri. Referintiele comisiunei N. F. Negrutiu referéza propunerile bibliotecariului Asociatiunei facute in raportulu seu de sub Nr. 177/880 si anume se propune, cà adunarea gen. se hotarésca: a) Cataloge bibliotecii se se

\*) Alesii in comitetulu administrativu comitatensu sunt urmatorii: 1. Petru Rimbasu (Bradu) 61 voturi; 2. Georgiu Párau (Bradu) 60 vot. 3. Simeonu Piso (Bradu) 60 v. 4. Ladislau Popu (Crisioru) 60 v. 5. Antoniu Cuteanu (Dev'a) 59 v. 6. Pietsch Antal (Bradu) 59 v. 7. Georgiu Bogdanu (Bradu) 49 v. 8. Vilmos Sandor (Bradu) 42 v. 9. Ioanu Rusu (Buciesiu) 31 v. — NB. Notariulu Georgiu Musiescu din Buciesiu, cà se faca pe voia pretorelui, a votatu pentru idoliu sei: Bildhauer, Hollaky si Vilmos S.

publice in organulu Asociatiunei. b) Opurile si diarele mance, defectuose se se scóta cu totulu si se se venda cá maculatura. c) Duplicatale, cari nu se cuprindu in numerulu introdusu in catalogulu Asociatiunei de 1393 opuri in 2356 volume se se de pe la alte bibliotecii in schimbu pentru alte carti. La p. a) Dr. Barcianu propune, cá catalogele se se publice separatu si nu in organulu Asociatiunei. V. Romanu propune a se adauge la p-a) cá se se tiparésca si in organele Asociatiunei si in catalogu specialu. Dr. Brandusianu propune, cá adausu la p. c) cà inainte de a se vinde séu da in schimbu duplicatale si opurile necomplete se se publice tôte aceste in organele Asociatiunei.

ad. XVI. Propunerile comisiunei pentru propuneri se primescu cu adausurile facute de V. Romanu si Dr. Brandusianu.

XVII. Referintele comisiunei pentru prop. referésa asupra propuneriloru sectiunei sciintieloru naturale cuprinse in memoriulu aceleia inaintatu sub Nr. 184/880 si anume: a) Cumea s'a censuratu prin sectiune opulu intratu la concursu „Higiena poporala“ si cum ca nu l'a aflu satisfactoriu pentru a se poté premia. b) Asemenea s'a censuratu manuscrisulu unui opu agronomicu si nu s'a aflu corespunditoriu pentru a se poté premiá. Sectiunea sciintieloru naturale propune, cá premiile ce s'au fostu scrisu pentru aceste opuri se se scie din nou, ér' cu compunerea conditiuniloru de concursu se se concreda respectiv'a sectiune. Comisiunea pentru propuneri recomanda primirea acestoru propuneri. c) Sectiunea sciintieloru naturale a censuratu unu opu a lui Florianu cav. de Porcius intitulatu „Flora fanerogama“ din fostulu districtu alu Naseudului, si la aflu de unu mare pretiu literaru cu atatu mai vertosu, caci are si nomenclatura romanésca. de acea recomanda tiparirea acestui opu in organulu Asociatiunei si cá nomenclatur'a romanésca se fia mai corecta acést'a o recomanda a se tipari cu ortografia cu semne. Domnului Porcius se propune a se votá pentru acést'a eminenta lucrare o remuneratiune de 20 # (110 fl.)

Comisiunea pentru propuneri recomanda a se primi acést'a propunere a sectiunei inse cu modifierea, cá folosirea ortografiei la nomenclatur'a romanésca se se lase in bun'a chibsnire a autorului si a redactiunei organului Asociatiunei. a) Sectiunea a hotaritu infiintarea unui museu istorico-naturalu in resiedinti'a comitetului Asociatiunei. Inceptulu s'a si facutu prin o colectiune frumusica de plante determinate si proviedute si cu nomenclatura romanésca, donate de Dr. A. P. Alessi. Apoi propune, cá adunarea generala se hotarésca a se adresá unu caldurosu apelu càtra toti Romanii, pentru a concurge cu ori ce contribuii pentru sporirea acestui museu. Comisiunea pentru propuneri recomanda acést'a salutara propunere spre primire. Memoriulu sectiunei sciintieloru naturale se aclude sub P.

ad XVII. Adunarea primescu propunerile comisiunei pentru propuneri de sub a b si d in intregu cuprinsulu, ér' lui Dr. Alessi se esprima multamita pentru donatiunea facuta. Asemenea primescu si propunerea de sub c) inse cu modifierea, cá tractatulu lui Fl. cav. de Pocius se se tiparésca intregu, adeca si nomenclatura romanésca cu ortografiá ce se usitéza in tote scrierile Asociatiunei si respective cu organele Asociatiunei.

XVIII. Totu aceeasi comisiune referéza asupra propunerei comitetului Asociatiunei de sub Nr. 115/880 si publicata si in program'a acestei adunari generali sub p. III, sied. II, cá din sum'a de 442 fl. 49 cr. v. a. adunata pèna acuma si destinata pentru redicarea unui monumentu pe momentulu poetului Andreiu Muresianu, adunarea generala se decida ridicarea acelu monumentu. Comisiunea pentru propuneri propune, cá comitetulu se fia insarcinatu a se ingriji de ridicarea acestui monumentu si anume spre acestu scopu se se folosésca nu numai tóta sum'a adunata pèna acuma, ci se se mai deschida liste de subscrieri noue pentru acestu scopu printre toti Romanii, si deca si pe acést'a cale nu s'ar' poté aduná o suma càtu se se pota ridicá unu monumentu demnu de nemuritoriulu nostru poetu, se se dea comitetulu Asociatiunei latitudinea de a folosi spre acestu scopu si din fondulu Asociatiunei pèna la sum'a de 200 fl. Pentru cá desvalirea acestui monumentu se fia impreunata si cu o serbatóre càtu de mare, comisiunea propune, cá acést'a se se intemple atunci, candu se va tienie si adunarea gen. la Brasiovu. Propunerea de sub 115 se aclude sub 2.

ad XVIII. Propunerea comisiunei primindu-se in intregu cuprinsulu se enuncia de conclusu.

XIX. Comisiunea pentru prp. referéza asupra propunerei Comitetului Asociatiunei de a se face in regulamentulu sectiuniloru sciintifice unele modificari. Comisiunea propune a se primi regulamentulu cu modificarile propuse de comitetu, care se aclude sub R.

ad XIX. Propunerea comisiunei se enuncia de conclusu.

XX. Comisiunea pentru prop. referéza propunerea comitetului de a se arangia pe anulu 1881 la Sibiu o espositiune agricola-industriala si a se votá pentru acestu scopu o anticipatiune de 1000 fl. Planulu pentru arangierea acestei espositiuni se aclude sub S. Comisiunea recomanda marea importantia si marele folosu a unei espositiuni cum este cea

proiectata, recomanda primirea propunerei comitetului adeca de a se arangia la Sibiu in 1881, candu se va tienie si adunarea generala acolo, o espositiune nationala de agricultura industria etc., ér' cá anticipatiune recomanda sum'a de 700 fl.

ad XX. Se primescu propunerea comisiunei de a se arangia la 1881, o espositiune agricola industriala, cu care se insarcinéza comitetulu Asociatiunei. Se votéza sum'a de 700 fl. cá anticipatiune, si totuodata se hotarésce, cá adunarea gen. a XX se se convóce pe 15/27 Augustu 1881 la Sibiu.

Siedinti'a III dela 8 Augustu.

XXIII. Comisiunea pentru prop. continuaudusi raportulu referéza asupra propunerei lui Dr. Alessi de sub Nr. 170 de a se reinviá foi'a Asociatiunei „Transilvania“, cá organu alu Asociatiunei in loculu Analeloru. Comisiunea recomanda primirea acestei propuneri si anume este de parere cá „Transilvania“ se reapara in marime de câte 1 còla, numerulu la jumetate de luna, adeca 24 de numeri, 24 de cole pentru membri cu pretiu moderatu.

ad XXIII. Adunarea primescu propunerea comisiunei, cá de la 1 Ianuaru 1881 se reapara foi'a „Transilvania“ cá organu alu Asociatiunei in numeri semilunari de câte 1 cola. Totuodata hotarésce, cá pentru membri fundatori si pe viatia precum si pentru membri ordinari, cari platescu regulatu tacsele anuale la inceputulu anului (anticipative), se se tramita gratuitu; ér' pentru nemembri si membri ce nu platescu regulatu tacsele se se dé cu unu pretiu moderatu ce lu va statori comitetulu.

XXIV. Comisiunea pentru prop. referéza asupra propuneriloru Comitetului de sub Nr. 146/880, ce le face cu privire la propunerile facute de Anania Trembitiasiu in adunarea generala ce s'a tientu la 4 Augustu 1879 in Sighisóira conformu insarcinarii capatate la p. VII, alu procesulu verbalu susceputu in acea adunare. Aceste propuneri se accludu sub W. Comisiunea recomanda, cá adunarea gen. se primésca din acele propuneri urmatótele: a) Fiacare despartimentu alu Asociatiunei se fia recercatu prin comitetu de a studiá tinentulu seu din punctu de vedere alu cualificatiuniloru fisicale, economice, etnologice, intelectuale si morale, apoi din punctu de vedere alu meseriiloru, industriei si alu comerçului, indicanduse in urma in fiecare tientu ce ramu alu productiunei economice, de meserii si de industria si pe ce cale s'ar' poté promové mai cu succesu, ce ramuri noue de productiune si pe ce cale mai practica s'ar' poté introduce si in sfèrsitu, ce si cum s'ar' poté lucra mai cu sporu pentru inaintarea culturai intelectuale si morale a popolatiuni din acelu tientu. b) Comitetulu Asociatiunei se fia insarcinatu, cá pe bas'a dateloru castigatè in modulu de sub a, si pe alte cali, se studieze, caus'a infiintari unei séu mai multoru scóle de industria séu de meseria pentru poporulu tieranu, se faca toti pasii ce i se voru paré de lipsa pentru a ajunge la scopu, atatu la inaltulu regimu càtu si la ordinariatele metropolitane din tíera, si astfelu studiata si pregatita cestiunea in indigitarile speciale necesare despre loculu, felulu, modulu sustinerii unui astfelu de institutu, se o presinte la tempulu seu adunarei generale spre ulterioara decidere. Celelalte propuneri comisiunea nu le recomanda a se primi.

ad XXIV. Adunarea accepta propunerile comisiunei de sub a) si b), dér' totu odata ridica la valóre de conclusu si anume: c) Se hotarésce, cá Asociatiunea se puna la cale esplicarea legii comunale din 1879 asia, cá ea se fia usioru accesibila intielegerei poporului. Cá acést'a intreprindere se aiba resultatu, se se escrie unu concursu pentru celu mai bunu comentariu alu legii comunale din 1879 pentru incielegerea poporului cu terminu pèna la 1 Maiu 1881 si cu unu premiu de 150 fl. v. a. d) Se hotarésce crearea de 2 stipendii à 60 fl. v. a. pentru astfelu de tineri séu tinere din poporu, cari voru se cercetéze vre unu institutu pentru meserii séu industria din patria, cu scopu de a se instrui si perfectoná in vre unu anumitu ramu alu industriei de casa si a respandi apoi acestu ramu si intre consatenii sei.

XXV. Comisiunea pentru prop. referéza asupra propunerei lui Dr. Barcianu, cá pe viitoriu se se cuprinda in raportulu generalu alu comitetului Asociatiunei si raportulu despre cass'a si celu despre bibliotec'a Asociatiunei. Comisiunea recomanda primirea acestei propuneri.

ad XXV. Propunerea comisiunei se accepta.

XXVI. Comisiunea pentru prop. referéza asupra propunerei lui Anania Trembitiasiu anuntiatu la p. X. alu acestui procesu verbalu care suma: Acei membri din comitetu cari, afara de casu de bóla si absentia justificata, nu voru participá de 2 ori la siedintiele comitetului; sa se privésca cá esiti din comitetu, ér' presiedintele se intregésca loculu loru dupa seri'a alfabetica din membri suplenti. Comisiunea propune, cá acést'a propunere se nu se accepte, pentru cá din actele comitetului nu se vede, nimica cumcá comitetulu ar' fi sferitu atatu de multu la portarea agendeloru sale din absentia membriloru, încátu se fia trebuinta a se introduce nesce mesuri atatu de aspre contra membriloru din comitetu, si candu se vá intemplá acést'a, crede, cumcá comitetulu sin-

guru va veni se propuna ore cari mesuri. Comisiunea este totuodate de parere si recomanda adunarei generale ca pe viitoriu se se alaga de membrii in comitetu si dintre functionarii Asociatiunei.

ad XXVI. Propuierile comisiunei pentru prop. se primescu in intregu cuprinsulu si se pronuncia de concludu alu Adunarei generale.

XXVII. Comisiunea pentru prop. refera asupra rogarei lui Ioanu Iancu preotu gr. or. in Vidra de Josu, data la p. XII alu acestui procesu verbalu, prin care se roga ca lasementulu fericitulu si neuitatulu Avram Iancu ce la testatu Asociatiunei, respective natiunei, se lu vanda din mana libera, er' la acest'a vindere se aiba densulu preferintia caeteris paribus. Comisiunea propune ca venindu Comitetulu Asociatiunei in positia deavinde averea amintita a lui Avram Iancu, se aiba considerare la rogarea lui Ioanu Iancu ca celu mai de aproape consangeanu alu testatorelui caeteris paribus.

ad. XXVII. Adunarea accepta propunerea comisiunei.

Siedinti'a a IV de la 9 Augustu.

XXXI. Presedintele pune la ordinea dilei raportulu comisiunei, pentru revederea si censurarea socotelor despre averea Asociatiunei. Referintele acestei comisiuni Dr. Iacobu Brendusianu da cetire raportulu, ce se acude la acestu procesu verbalu sub H, din care se vede ca averea efectiva a Asociatiunei pna la acest'a adunare generala este de 75947 fl. 59 cr. averea academiei de drepturi este de 17233 fl. 16 cr. apoi constata, cumca s'au adatu tote socotelele in ordine buna si propune a se da functionariloru de la cassa absoluturiu.

ad XXXI. Raportulu comisiunei se ia spre sciintia gr' functionariloru de la cassa li se da absoluturiu.

XXXII. La ordinea dilei se pune raportulu comisiunei de 5 pentru esaminarea proiectulu de bugetu facutu de comitetulu Asociatiunei pentru anulu 1880/1. Referintele acestei comisiuni Anania Trombitasiu da cetire raportulu seu, —

Se ia la discussiune punctu de punctu din proiectulu comitetulu si propunerile comisiunei. Comisiunea bugetara recomanda a se primi neschimbata: 1. preliminarulu de perceptiuni proiectatu de comitetu cu sum'a de 4392 fl. 57 cr. 2. pentru sectiunile scientifiche sum'a de 800 fl. 3. pentru procurarea de carti 100 fl. 4. pentru prelegeri publice 100 fl. 5. Premiu lui Florian Porcius 20 # = 110 fl. 6. 2 stipendii votate la p. XXIV d. a 60 fl. = 120 fl. 7. positiile de sub punctele 6—17 ale preliminarulu comitetulu, diferite stipendii votate mai inainte cu sum'a de 1130 fl. 8. Ajutoriu pentru scol'a de fetitie din Campeni 200 fl. 9. pentru lucrarile secretariloru conformu § 16 si 17 din statute 300 fl.; 10. pentru functionarii de cassa 200 fl. 11. Remuneratiunea bibliotecariulu 60 fl. 12. Spese de cancelaria 100 fl. 13. Pentru unu scriitoriu 150 fl. 14. Pentru espositia comisiunea propune numai 500 fl. in locu de 742 fl. 57 cr. din preliminaru. 15. Pentru chiria localulu 100 fl. 16. Pentru servitoriu 120 fl. in locu de 180 fl. din preliminaru. 17. Unu premiu conformu hotaririi de la p. XXIV c. alu acestui procesu verbalu 150 fl.

ad XXXII. Adunarea primesce din punctele propuse de comisiunea bugetara 1, 2 si 3 neschimbate; postulu dela p. 4 lu sterge cu totulu, punctele 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 si 13 se primescu neschimbate. Punctu 14 s'a primitu deja la p. XX. alu acestui procesu verbalu, adeca sum'a de 700 fl. ca anticipatiune, sperandu-se ca acest'a suma se va incassa din venitele espositiei precum s'a re-fondatu si de la espositia ce s'a arangiatu la Brasiovu. Punctele 15 si 17 se primescu neschimbate. La p. 16 se primesce propunerea din preliminaru cu 180 fl. La propunerea lui G. Popu adunarea voteza 100 fl. ce s'au stersu de la p. 4 ca ajutoriu pentru scol'a romana din Lapusiulu ungurescu.

— Punctele urmatoare ne spunu, ca la comisiunea pentru incassarea de tace au incursu ca tace vechi si noue sum'a de 1215 fl. 40 cr. si s'au inscriu ca membri ordinari noi 80, er' ca membri pe vietia 2. Apoi se arata rezultatulu alegerei functionariloru si a comitetulu Asociatiunei (a se vedé Nr. 61, 63 alu „Gaz. Trans.“ din anulu curentu). In fine adunarea alege cu aclamatiune in comisiunea verificatore pe Dr. I. Ratiu; protop. Lugosianu si Anania Moldovanu, toti din Turda. Acesti domni au verificatu la 9 Septembrie a. c. processulu verbalu subscrisu de secr. ad hoc Dr. A. P. Alessi. —

## Diverse.

(Afacerea Seemann) va veni si inaintea dietei. „Egyetértés“ afla din Erlau (A-gri'a) ca consiliulu comunalu a luat in desbatere rescriptulu ministerialu privitoriu la afacerea Seemann, si a respinsu acele pasagie din elu, unde se acusa reprezentantii orasiulu, ca ar' fi esageratu si

ar' fi sucitu lucrulu s. a.; mai de parte a hotaritu a se adresa din nou la ministrulu-presedinte si a cere esmiterea unei comisiuni micste Totodata a hotaritu a se adresa cu-o asemenea rogare si cãtra dieta.

[Domnitoriulu Carolu] inaintea plecarii Sale din Iasi a bine-voitu a adresa d-lui primaru alu urbei urmatoarea scrisore cu data 22 Oct. a. c.: „Domnule Primaru! De câte ori Dòm'n'a si Eu amu venitu in Iasi, amu simtitu o deosebita placere de a petrece cãtuva timpu, in midiloculu patriotice si credintiosei sale populatiuni, care ne-a primitu in totudeanu cu bracie deschise si cu semnele celei mai sincere iubiri. Aceasi caldura primire amu intimpinat'o in scurtele der' placutele dile, cãtu amu statu in aceste orasiu, si regretandu ca improgiarile nu ne-au permis a remanè mai multu, ve rogu, d-le Primariu, se fii interpretulu recunoscintei Nostre pe langh orasiunii de tote starile, pentru frumos'a primire ce ne-au facutu, si se'i incredintiati, ca dorintiele, interesele si trebuintiele lor, voru afla in totudeauna unu resunetu in anim'a Mea, ca si in anim'a tieriei. Totu-deo-data am dispusu a ti se inainta impreuna cu acest'a sum'a de 2000 lei spre a se imparti la saraci si la cei cu totulu in lipsa de midilce, Multiamindu-ti si d-tale in particularu, pentru tote ingrijirile ce Ne-ai datu in numele orasiulu, te rogu se primesci, d-le Primaru, incredintiarea binevoitorei stime ce'ti pastrezu. (Semnatu) C a r o l u.“

[Concertu.] Unu distinsu profesoru de musica din Brasiovu d. G. Dim'a — scrie „Romania Lib.“ — se afla de câte-va dile in capitala. D-sa are, ni se spune, intentia de-a da unu concertu, la care mai multi artisti cunoscuti i-voru da bine-voitorulu loru concursu. Valorea si talentulu musicalu alu d-lui Dim'a, recunoscute si apreciate in cercurile artistice de peste Carpati, i asigura mai dinainte unu deplinu succesu. D. Dim'a este Romanu; acest'a pentr'unu artistu, de siguru nu este unu titlu mai multu artisticu, der' nici pôte fi unu titlu mai pugnu, mai alesu candu se afla in capital'a tierii romanesci. Credemu der', ca d-sa va inspira si publiculu nostru interesulu ce a sciutu se si'lu asigure in cercurile artistice straine.

[La conservatoriulu din Paris] o Romana D-n'a Lucretia Cacincu a obtienutu celu mai stralucitu succesu la esamenulu ce a depusu pentru admitere in Conservatoriulu de musica din Paris. Ast-felu intre 120 concurente ce au fostu pentru 6 locuri vacante, D-s'a este cea d'antaiu admisa, cu cele mai frumoase elogiuri din partea intregulu juriu esaminatoru, avendu ocaziunea a asculta si apretia talentele musicale ale acestei artiste romane.

(Linia Sibiu-Craiova-Islaz-Sipca) este unulu din proiectele, la a caroru realizare Austro-Ungari'a tine forte multu. Dupa cum ne spune „l'Ind. roumain“, cestiunea liniei Sibiu-Craiova-Islaz-Sipca se impune din ce in ce mai multu guvernelor din Bucuresci si din Sofia. Camerele voru ave se se ocupe probabilu de acest'a cestiune la redeschiderea loru. Este chiaru probabilu, ca se va vorbi de densa si in discursulu tronului. Lucru curiosu: ceea ce grabesce solutiunea acestei afaceri vad doue influentie, de cari trebuie se ne miramu vedendu-le mergendu de acord: influentia austriaca, care este interesata economicesce, politicesce si strategicesce, si influentia francesca, care are unu interesu financiaru. „Resb. W.“

[Directiunea postelor] dela Sibiu auantia, ca fiindu ca se apropia ern'a, precum si pentru o sigurantia mai mare posteles usiore intre Abrudu, Zlatu si Alba-Iulia, apoi intre Offenbaia si Abrudu, din 6 Novembre n. incependu, voru comunica in urmatoarea ordine: a) Intre Abrudu, Zlatu si Alba-Iulia in tota diu'a adeca: Pleaca din Abrudu la 6 ore dim, si ajunge la Alb'a-Iulia la 2 ore si 30 min. dupa ameadu; apoi se intorce din Alb'a-Iulia la 6 ore dim. si ajunge la Abrudu la 2 ore si 30 min. d. am.: b) Intre Offenbaia, Campeni si Abrudu si adeca: 1. Pleaca dela Offenbaia la 6 ore dim. si ajunge la Campeni la 9 ore dim.; apoi se intorce la 10 dim. si ajunge in Offenbaia la 1 ora dupa ameadu; 2. Pleaca dela Campeni spre Abrudu la ameadu si ajunge in Abrudu la 2 ore dupa ameadu, apoi se intorce din Abrudu spre Campeni la 3 ore dupa ameadu si ajunge in Campeni la 5 ore dupa ameadu; c) Intre Rosia si Abrudu in tota

diu'a si adeca: Pleca dela Rosia la ameadu si ajunge in Abrudu la 2 ore d. am.; apoi se intorce din Abrudu la 3 ore dupa ameadu si ajunge in Rosia la 4 ore si 30 min. d.am.

[Statistic'a Cailor uferate romane.] Intinderea liniei cailor ferate romane a fost in 1879 de 921 kilometri cu 66 statii pentru persone si mare iutieala. Numerulu locomotivelor in miscare s'a urcatu la 114; acela alu vagonelor la 232 si alu vagonelor de marfuri de 2354, cu 14 pluguri de zapada. Venitulu totalu alu liniei a fost de 17,567,287 lei, bani 92. din care 7,190,638,95 pentru caletori, bagage si iutieala mare; 10,304,739,71 mica iutiela, si 71,909,26 venituri diverse. Venitulu chilmetricu de trenu a fost de 6,508. Cheltuielile chilmetriche curente au atinsu cifra de 14,575,91 si 4973 de trenu. Administrati'a centrala a absorbitu 5,84% din totalulu cheltuielilor, seu lei 784,075,14. Serviciulu comercialu 2,25% seu lei 303,046,39. Esplotarea, tractiunea si serviciulu atelierelor 48,53% seu lei 6,512,907,74 adeca 2.413 de trenu s'ichilometru; si Privighiarea si administrati'a cu lei 43,38%, adica 5,824,389,87, seu 2,158 de trenu si chilmometru. In clasa I au voiagiatu 48,321 caletori, producendu lei 1,107,198,93, in II. 201,758 cu 2,387,507 lei, 97 bani si in III 480,335, cu 2,674,414,71; in totu au fostu 730,414 caletori, cu o distantia strabatuta de caletori de 8,047,002 chilmometri. Marfurile de iutieala mare expediate au fost de 18,536 tone, cele de iutieala mica de 957,357, primele cu unu venitu de lei 706,666,08 lei si secundele de 10,304,739,71. Trenuri accelerate amu avutu 1,964; trenuri de caletori 1695, trenuri mixte 3765, trenuri de marfuri 7028 si trenuri de lucru 2687, seu in totu 17,139. Marfurile care ocupa primulu locu intre acelea expediate cu calea ferata suntu cerealele cu 378,660 tone in 1879, contra 235,506 in 1878; apoi lemnele de focu cu 72,298 tone, petrisiu, pamentu cu 71,081 tone etc. „Curier. Fin.“

## Convocare.

La adunarea generale a despartimentulu XX alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, carea conformu decisiunei adunarii generati din 5 Iunie 1879 in anulu curente se va tiené in comun'a Sancelu la 20 Novembre, adeca la diu'a santiloru Archangeli Mihailu si Gavrilu, prin acest'a suntu invitati membrii din teritoriulu acestui despartimentu precumu si alti barbati iubitori de progresu.

Blasiu in 7 Novembre 1880.

Constantinu Pappalvi  
Directoru.

Nr. 10923/1880.

## Publicatiune.

Spre supl., intregirea supletorica a concursulu dela 16 a lunei curente Nr. 9641 publicatu din partea subseminatulu oficialu cu privire la ocuparea postulu de medicu primariu in spitalulu civilu, se aduce la cunoscintia, cumca nici acei doctori in medicina si chirurgia, cari nu suntu in stare de a documenta recerintiele de operateuri, nu suntu eschisi dela competarea pentru acestu postu, inse in contra escrierei de concursu dela 16 a. l. c. se recere documentarea unei praxe medicale de celu pugnu duoi ani.

Brasiovu 31 Octobre 1880.

3—3 Magistratulu urbanu.

## Cursulu la bursa de Viena din 5 Novembre st. n. 1880.

Renta de auru ungara . . . . .	107.45	Imprumutulu cu premiu ung. . . . .	104.25
Imprumutulu cailor ferate ungare . . . . .	722.50	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin . . . . .	107.40
Amortisarea datoriei cailor ferate de ostu ung. (I-a emisiune) . . . . .	81.35	Renta de harthia aust. . . . .	72.50
dto. (II-a emisiune) . . . . .	97.50	„ de argintu „ . . . . .	73.30
dto. (III-a emisiune) . . . . .	84.50	„ de auru „ . . . . .	87.10
Bonuri rurale ungare . . . . .	97.50	Losurile din 1860 . . . . .	131.—
dto. cu cl. de sortare . . . . .	96.—	Actiunile bancei austro-ungare . . . . .	819.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . . .	95.—	„ bancei de creditu ungare . . . . .	253.—
dto. cu cl. de sortare . . . . .	93.50	„ bancei de creditu austriace . . . . .	282.25
Bonuri rurale transilvane . . . . .	93.50	Argintulu in marfuri . . . . .	—
„ croato-slav. . . . .	96.—	Galbini imperatesci . . . . .	5.61
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . . . .	94.—	Napoleond'ori . . . . .	9.35 1/2
		Marci 100 imp. germ. . . . .	57.85
		Londra . . . . .	117.40

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gott si fiu Henriou.